

Oplossingen om deuren, ramen en rolluiken te openen voor personen met een motorische handicap

1 Een buitendeur openen en sluiten

1.1 Sleutelgreep

1.2 Elektrisch slot

1.3 Automatische buitendeuropener

1.4 Automatische garagepoortopener

1.5 Automatische schuifraamopener

1.6 (Mobiele) parlofoon

2 Binnendeuren openen en sluiten

2.1 Deurknopgreep

2.2 Horizontale deurkruk in opbouw

2.3 Een binnendeur aanpassen

2.4 Automatische binnendeuropener

3 Een raam openen en sluiten

4 Gordijnen, rolluiken of zonneweringen openen en sluiten

5 Verwante hulpmiddeleninfo's en presentaties

1 Een buitendeur openen en sluiten

Voor wie de sleutel nog in het slot kan steken, maar problemen heeft om de sleutel om te draaien, kan een sleutelgreep een oplossing zijn.

Voor wie de sleutel niet kan hanteren of de klink niet kan bedienen, kan een elektrisch slot een oplossing zijn.

Voor wie ook de deur niet kan opendraaien, kan een automatische deuropener een oplossing zijn.

Wie het huis betreedt via de garagepoort en de poort niet kan openen, kan geholpen zijn met een automatische garagepoortopener.

Voor wie binnenkomt via een schuifraam en het raam niet kan openen, kan het schuifraam geautomatiseerd worden.

Voor wie problemen heeft om de deur te openen voor bezoekers, kan een parlofoon een oplossing zijn.

1.1 Sleutelgreep

Een sleutelgreep is een hulpmiddel dat gebruikt wordt om de sleutel om te draaien in het slot. Door de greep van de sleutel groter en/of dikker te maken kan iemand met een beperkte handfunctie of minder kracht de sleutel gemakkelijker vastnemen en omdraaien in het slot.

Geen tegemoetkoming VAPH

Volgens artikel 7 van het BVR van 13 juli 2001 kan in geen geval de tenlasteneming gebeuren van sleutelgrepen.

Producten in Vlibank

Marktaanbod sleutelgrepen

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=767

1.2 Elektrisch slot

Een deurslot bestaat uit een dagschoot en een nachtschoot. De dagschoot is het deel van het slot dat met de deurklink kan bewogen worden. Meestal is het afgeschuind en verend, zodat de deur 'in het slot kan vallen'. De nachtschoot is het deel van het slot dat met de sleutel in de sluitkom van de deurpost kan worden gedraaid. De nachtschoot is nooit afgeschuind en ook nooit verend.

Zowel de dagschoot als de nachtschoot kunnen geëlektrificeerd worden.

Let op: Bij een automatisering van een deur of bij een parlofoonstelsel wordt doorgaans enkel de dagschoot geëlektrificeerd, niet de nachtschoot.

Meer info

Een elektrisch nachtslot op een buitendeur wordt best bediend met een veilig bedieningssysteem: een codeklavier, een elektronische sleutel of een bijgeleverde afstandsbediening. Elektrische sloten kunnen ook voorzien worden van een compatibele

ontvanger voor een aangepaste afstandsbediening (omgevingsbediening).

Sommige systemen activeren automatisch de nachtschoot wanneer de deur dichtgaat.

Een elektrisch nachtslot op een schuifraam kan bestaan uit een sterke magneet die de deur dicht houdt.

*elektrisch nachtslot
bediend met
elektronische sleutel*

Stroomuitval

Een elektrisch slot kan aangestuurd worden door middel van:

- het arbeidsstroomprincipe (spanningloos vergrendeld): De schoot van het deurslot wordt ontgrendeld als er elektrische stroom gaat lopen. Dan is het mogelijk de deur te openen. Bij stroomuitval kan de deur dus niet geopend worden. Een UPS (uninterruptible power supply) aangesloten op een deuropener met arbeidsstroom of op de verdeelkast, laat toe om de deuropener bij stroomuitval nog een of enkele keren te bedienen.
- het ruststroomprincipe (spanningloos ontgrendeld): De schoot van het deurslot wordt door een kleine stroom (de ruststroom) vastgehouden. Bij een stroomonderbreking wordt het deurslot ontgrendeld en kan de deur geopend worden. Als de deuren op de vluchtweg zo geïnstalleerd worden dat ze naar buiten toe draaien, kan een rolstoelgebruiker ertegen rijden en zo vluchten.

Tegemoetkoming VAPH

De elektrificatie van een dagschoot is een onderdeel van een automatische deuropener of een automatische ontgrendeling via een parlofoonsysteem.

De elektrificatie van een nachtschoot hoort onder een automatische deuropener op een buitendeur.

1.3 Automatische buitendeuropener

Een automatische buitendeuropener is een systeem om een buitendeur gemotoriseerd te openen en te sluiten. Het systeem bestaat uit een motor (opener/sluiser) en een bedieningssysteem. Voor een buitendeur moet dat een beveiligd bedieningssysteem zijn: een codeklavier, een elektronische sleutel of een bijgeleverde afstandsbediening. De openers kunnen ook voorzien

worden van een compatibele ontvanger voor een aangepaste afstandsbediening (omgevingsbediening).

Meer info

De motor van een automatische deuropener kan verschillend zijn voor een binnen- of een buitendeur. Bij een buitendeur die blootgesteld is aan de wind, kan een sterkere motor nodig zijn om de deur te openen of te sluiten.

De deur kan open geduwd of open getrokken worden.

De deur moet breed genoeg en stevig genoeg zijn om er een automatische deuropener op te installeren.

Afhankelijk van de automaat, moet er voldoende ruimte zijn boven de deur om de opener te installeren. Als er onvoldoende ruimte is, kan er gekeken worden of de opener op de deur zelf kan geplaatst worden. Let op: de opener steekt dan uit, wat kan maken dat de deur niet ver genoeg meer open kan draaien. Als de opener hoger boven de deur moet geplaatst worden, is een armverlenging nodig.

De klassieke dagschoot van de deur moet aangepast worden door een slotenmaker of door de installateur van de automatische deuropener.

Een automatische buitendeuropener, sluit vanzelf weer de deur. Vaak vertrouwt men er op dat de deur dan ook niet door vreemden kan geopend worden. Wie de deur echt wil vergrendelen (in het slot draaien), heeft ook een elektrisch nachtslot nodig.

Tegemoetkoming VAPH

Automatische deuropeners zijn opgenomen in de referentielijst onder 'aanvulling bovenste ledematen', 'vervanging bovenste ledematen' en 'vervanging onderste ledematen' in de rubriek:

- Automatische deuropener

Producten in Vlibank

Marktaanbod automatische deuropeners

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=666

1.4 Automatische garagepoortopener

Een automatische garagepoortopener is een systeem om een garagepoort gemotoriseerd te openen en te sluiten. Het systeem bestaat uit een motor (opener/sluiser) en een bedieningssysteem: een inbouw- of opbouwschakelaar (drukknop, codeklavier, elektronische sleutel, bewegingsdetector ...) of een bijgeleverde afstandsbediening. De openers kunnen ook voorzien worden van een compatibele ontvanger voor een aangepaste afstandsbediening (omgevingsbediening).

Meer info

De garagepoort wordt meestal niet nog extra vergrendeld. De motor van de opener is voldoende krachtig om de poort dicht te houden voor vreemden.

Tegemoetkoming VAPH

Automatische garagepoortopeners zijn opgenomen in de refertelijst (uitgezonderd bij nieuwbouw) onder 'aanvulling onderste ledematen', 'aanvulling bovenste ledematen', 'vervanging onderste ledematen', 'vervanging bovenste ledematen' en 'aanvulling rug, wervelzuil en bekken' in de rubriek:

- Automatische garagepoortopener (uitgezonderd bij nieuwbouw)

1.5 Automatische schuifraamopener

Een automatische schuifraamopener is een systeem om een schuifraam gemotoriseerd te openen en te sluiten. Het systeem bestaat uit een motor (opener/sluiten) en een bedieningssysteem. Voor een buitenschuifraam moet dat een beveiligd bedieningssysteem zijn: een codeklavier, een elektronische sleutel of een bijgeleverde afstandsbediening. De openers kunnen ook voorzien worden van een compatibele ontvanger voor een aangepaste afstandsbediening (omgevingsbediening).

Let op: de automatisering van een schuifraam is vaak omslachtig omdat het hele systeem moet omgebouwd worden.

Meer info

Als een bestaand schuifraam geautomatiseerd wordt om via die weg de woning te kunnen betreden of verlaten, moet er rekening houden met de kans dat de onderbalk van het raam of een drempel moet overbrugd worden. Hou daarbij in gedachten dat de helling niet te steil mag zijn, en dat er voldoende circulatieruimte aanwezig moet zijn om de helling op en af te rijden.

In een nieuwbouwwoning wordt een schuifraam verzonken geplaatst.

Een automatische schuifraamopener, sluit ook vanzelf de deur. Vaak vertrouwt men er op dat het raam dan ook niet door vreemden kan geopend worden. Wie het schuifraam echt wil vergrendelen (in het slot draaien), heeft ook een elektrisch nachtslot nodig.

Tegemoetkoming VAPH

Het automatiseren van een schuifraam voor toegang tot de woning wordt voor aanvragen voor een tegemoetkoming gelijkgesteld met 'automatische deuropeners'.

Producten in Vlibank

Marktaanbod automatische deuropeners

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=666

1.6 (Mobiele) parlofoon

Een parlofoonstelsysteem is een systeem om via spraak te controleren wie er aanbelt en om op afstand de deur te ontgrendelen.

Een parlofoonstelsysteem bestaat uit een:

- buitenpost met deurbel en luidspreker/microfoon
- binnenpost
- verbinding tussen binnen- en buitenpost
- elektrische ontgrendeling van de dagschoot

Bij een mobiel parlofoonstelsysteem is de binnenpost draadloos (stand-alone of via draadloze (senioren)telefoon of gsm). Een mobiel parlofoonstelsysteem heeft t.o.v. een vaste parlofoon als voordeel dat de parlofoon overal (slaapkamer, living, terras, tuin ...) te bedienen is.

Meer info

De kostprijs van de installatie en de tijd die nodig is om het systeem te installeren, hangen af van verschillende factoren:

- De deur zelf: een slot in een houten deur inbouwen is eenvoudig; een slot in een metalen of PVC-deur inbouwen is complexer en vergt meer tijd.
- De aanwezigheid van een zolder of kelder waar men de kabels in kwijt kan.
- In sommige metalen deuren kunnen geen sloten ingebouwd worden. De deur zou te zwaar beschadigd worden. In dat geval wordt er een slot (magneet of pengrendel) op de deur gemonteerd. Die sloten zijn veel duurder.

Let op:

- Bij een parlofoonstelsysteem wordt doorgaans enkel de dagschoot geëlektrificeerd, niet de nachtschoot.
- Voor personen die niet over voldoende functie (kracht, coördinatie, bewegingsbereik) in beide bovenste ledematen beschikken om een mobiele parlofoon te bedienen, zijn er vaste of mobiele parlofoons met aangepaste bediening (omgevingsbediening).
- Bij evolutieve aandoeningen is op termijn vaak een mobiele parlofoon met aangepaste bediening nodig:
  - Een mobiele parlofoon met stand-alonebinnenpost kan niet voorzien worden van een aangepaste bediening.
  - Mobiele parlofoons met een draadloze telefoon of gsm als binnenpost kunnen wel eenvoudig aangepast worden. Dat kan door de gewone telefoon of de gsm te vervangen door een aangepaste telefoon of gsm.

Tegemoetkoming VAPH

Een vast parlofoonstelsysteem is niet opgenomen in de referentielijst. Vaste parlofoonssystemen kosten doorgaans minder dan 300 euro. Oplossingen met meerkosten van minder dan 300 kunnen niet

voorgelegd worden aan de Bijzondere Bijstandsc commissie (BBC).

Een mobiel parlofoonsysteem is, uitgezonderd bij nieuwbouw, opgenomen in de refertelijst onder 'aanvulling onderste ledematen' en 'vervanging onderste ledematen' in het domein 'ombouwen/aanbouwen van de woning' in de rubriek:.

- Mobiel parlofoonsysteem (uitgezonderd bij nieuwbouw)

Producten in Vlibank

Marktaanbod mobiele parlofoonsystemen

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=677

2 Binnendeuren openen en sluiten

Wie enkel problemen heeft om een binnendeur te openen met de deurknop of met de klink (en niet om ze verder open te draaien), kan mogelijks geholpen zijn met een deurknopgreep. Er kan ook bekeken worden of een ander soort klink of het slot weghalen een oplossing is. Als het slot weggehaald is, kan de deur dichtgehouden worden met een magneet.

Een horizontale deurkruk in opbouw maakt het voor een rolstoelgebruiker gemakkelijker om de deur terug te sluiten.

Voor wie ook problemen heeft om de binnendeur te openen, kan bekeken worden of de deur kan aangepast worden door ze uit de sponning te nemen of door een andere soort deur te plaatsen.

Als de deur aanpassen niet kan, kan een automatische binnendeuropener een oplossing zijn.

2.1 Deurknopgreep

Een deurknopgreep is een hulpmiddel dat gebruikt wordt om gemakkelijker een deurknop te bedienen. Bijvoorbeeld een afneembare draaihulp die over de deurknop wordt geplaatst of een verdikte greep zodat iemand met een beperkte handfunctie of verminderde kracht de knop kan omdraaien.

Geen tegemoetkoming VAPH

Deurknopgrepen zijn niet opgenomen in de refertelijst. Deurknopgrepen kosten doorgaans minder dan 300 euro. Oplossingen met meerkosten van minder dan 300 euro kunnen niet voorgelegd worden aan de Bijzondere Bijstandsc commissie (BBC).

Producten in Vlibank

Marktaanbod deurknopgrepen

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=763

2.2 Horizontale deurkruk in opbouw

Een deur met een horizontale deurkruk in opbouw is voor een rolstoelgebruiker makkelijker te sluiten.

Tegemoetkoming VAPH

Horizontale deurkrukken in opbouw zijn opgenomen in de refertelijst onder 'aanvulling onderste ledematen', 'vervanging onderste ledematen' en 'aanvulling rug, wervelzuil en bekken' in het domein 'aanvullende uitrusting van de woning' in de rubriek:

- Handgrepen - beugels

Producten in Vlibank

Marktaanbod handgrepen

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=692

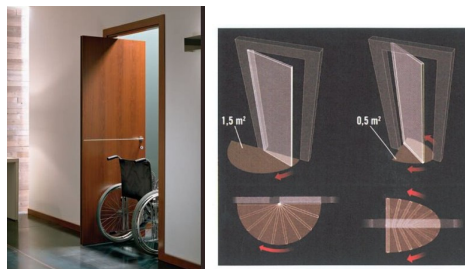
2.3 Een binnendeur aanpassen

De deur wegnemen, is de eenvoudigste manier om problemen met openen en sluiten te vermijden. Dat kan natuurlijk niet overal wegens verlies van warmte, privacy ...

Een kantelschuifdeur is gemakkelijker te openen. Een lichte duwbeweging volstaat. Een rolstoelgebruiker moet ook minder manoeuvreren.

Ook een pivoterende deur is voor een rolstoelgebruiker gemakkelijker te openen, omdat hij minder moet manoeuvreren. Zo'n deur beneemt ook minder plaats in de ruimte bij het opendraaien.

Klapdeuren zijn makkelijk te openen en vergen minder manoeuvres om open te krijgen. Maar er is een verlies aan isolatie (geur, warmte ...). Klapdeuren openen in twee richtingen en mogen in de beide ruimtes waarin ze draaien, geen belemmering vormen. Let op: bij klapdeuren moet voor rolstoelgebruikers een stootplaat geplaatst worden onderaan de deur.

Tegemoetkoming VAPH

Een bestaande deur aanpassen (veranderen van draairichting, verbreden, verplaatsen ...) in een ruimte waarin geen andere aanpassingen nodig zijn, is opgenomen in de referentielijst onder 'vervanging onderste ledematen' in het domein 'ombouwen/aanbouwen van de woning' in de rubriek:

- Circulatieomgeving (o.a. gang ...)

Producten in Vlibank

Marktaanbod aangepaste deuren

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=665

2.4 Automatische binnendeuropener

Een automatische binnendeuropener is een systeem om een binnendeur gemotoriseerd te openen en te sluiten. Het systeem bestaat uit een motor (opener/sluiser) en een bedieningssysteem: een inbouw- of opbouwschakelaar (drukknop, codeklavier, elektronische sleutel, bewegingsdetector ...) of een bijgeleverde afstandsbediening. De openers kunnen ook voorzien worden van een compatibele ontvanger voor een aangepaste afstandsbediening (omgevingsbediening).

Meer info

De motor van een automatische deuropener kan verschillend zijn voor een binnen- of een buitendeur.

Zowel een scharnierdeur als een schuifdeur kunnen geautomatiseerd worden.

De deur kan open geduwd of open getrokken worden.

De deur moet breed en stevig genoeg zijn om er een automatische deuropener op te installeren.

Afhankelijk van de automaat, moet er voldoende ruimte zijn boven de deur om de opener te installeren. Als er onvoldoende ruimte is, kan er gekeken worden of de opener op de deur zelf kan geplaatst worden. Let op: de opener steekt dan uit, wat kan maken dat de deur niet ver genoeg meer open kan draaien. Als de opener hoger boven de deur moet geplaatst worden, is een armverlenging nodig.

De klassieke dagschoot van de deur moet aangepast worden door een slotenmaker of door de installateur van de automatische deuropener.

Tegemoetkoming VAPH

Automatische deuropeners zijn opgenomen in de referentielijst onder 'aanvulling bovenste ledematen', 'vervanging bovenste ledematen' en 'vervanging onderste ledematen' in de rubriek:

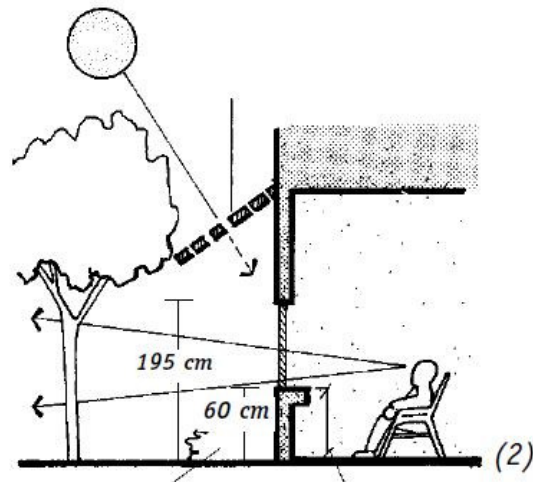
- Automatische deuropener

Producten in Vlibank

Marktaanbod automatische deuropeners

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=666

3 Een raam openen en sluiten

Uit Site planning and design for the elderly, D.C. Carstens, 1993

Om vanuit een rolstoel gemakkelijk een raam te kunnen openen en sluiten, worden handgrepen best aan de onderkant van het raam gemonteerd, ca. 90 cm boven de vloer en uit de hoek.

Personen die problemen hebben om een raam te openen, kunnen gebruik maken van een raamopener.

mechanische raamopener

elektrische raamopener

Een raamopener is een hulpmiddel om het raam te openen en te sluiten als dat niet met de hand kan gebeuren. Er bestaan mechanische en elektrische raamopeners:

- Mechanische raamopeners worden met de hand bediend. Het is een verlengstuk dat gebruikt wordt wanneer de persoon het bedieningselement niet kan bereiken, bijvoorbeeld omdat het raam te hoog zit of omdat de persoon vanuit de rolstoel niet bij de bediening kan. Een mechanische raamopener is niet voor elk type raam bruikbaar!
- Elektrische raamopeners bestaan uit een op het raam geplaatste motor die bediend wordt met een drukknop op de wand of via of een bijgeleverde afstandsbediening. De opener kan ook voorzien worden van een compatibele ontvanger voor een aangepaste afstandsbediening (omgevingsbediening).

Tegemoetkoming VAPH

Een mechanische raamopener is niet opgenomen in de referentielijst. Mechanische raamopeners kosten doorgaans minder dan 300 euro. Oplossingen met meerkosten van minder dan 300 kunnen niet voorgelegd worden aan de Bijzondere Bijstandsc commissie (BBC).

Een elektrische raamopener is niet opgenomen in de referentielijst. Tegemoetkoming voor een elektrische raamopener kan aangevraagd worden via de referentierubriek onder 'aanvulling onderste ledematen', 'vervanging onderste ledematen', 'aanvulling bovenste ledematen' en 'vervanging bovenste ledematen' in het domein 'ombouwen/aanbouwen van de woning en aanvullende uitrusting':

- Andere (uitgezonderd losse elementen en gadgets)

Producten in Vlibank

Marktaanbod mechanische raamopeners

www.vlibank.be/vlibank.jsp?COMMAND=PFRAME&THES_CLAS=708

4 Gordijnen, rolluiken of zonneweringen openen en sluiten

---

gordijnopener

*rolluik met
afstandsbediening*

Gordijnen, rolluiken of zonneweringen kunnen geëlektrificeerd worden door het plaatsen van een opener/sluiters (motor) en een bedieningssysteem (schakelaar of een bijgeleverde afstandsbediening). De opener kan ook voorzien worden van een compatibele ontvanger voor een aangepaste afstandsbediening (omgevingsbediening) .

Tegemoetkoming VAPH

Elektrificatie van gordijnen, rolluiken of zonneweringen is opgenomen in de referentielijst onder 'aanvulling onderste ledematen', 'aanvulling bovenste ledematen', 'aanvulling onderste ledematen', 'vervanging onderste ledematen' en 'aanvulling rug, wervelzuil en bekken' in de rubriek:

- Elektrificatie rolluiken (uitgezonderd bij nieuwbouw)

5 Verwante hulpmiddeleninfo's en presentaties

- Aangepast wonen
- Omgevingsbediening
- Presentatie aangepast bouwen en verbouwen